

Και τα παιδιά αθλούνται...

Ο Αλσέστ έδωσε ραντεβού στους φίλους από την τάξη για σήμερα τ' απόγευμα, σ' ένα έρημο οικόπεδο, κοντά στα σπίτια μας. Ο Αλσέστ είναι φίλος μου, του αρέσει πολύ το φάι και μας έδωσε ραντεβού γιατί ο μπαμπάς του του έκανε δώρο μια μπάλα ποδοσφαίρου ολοκαίνουρια. Θα παίζαμε ένα ματς τρομερό, ο Αλσέστ είναι απίθανος!

Βρεθήκαμε όλοι στο οικόπεδο στις τρεις το απόγευμα. Ήμασταν δεκαοχτώ, έπρεπε ν' αποφασίσουμε να χωριστούμε σε δύο ομάδες με τον ίδιο αριθμό παικτών για την καθημιά.

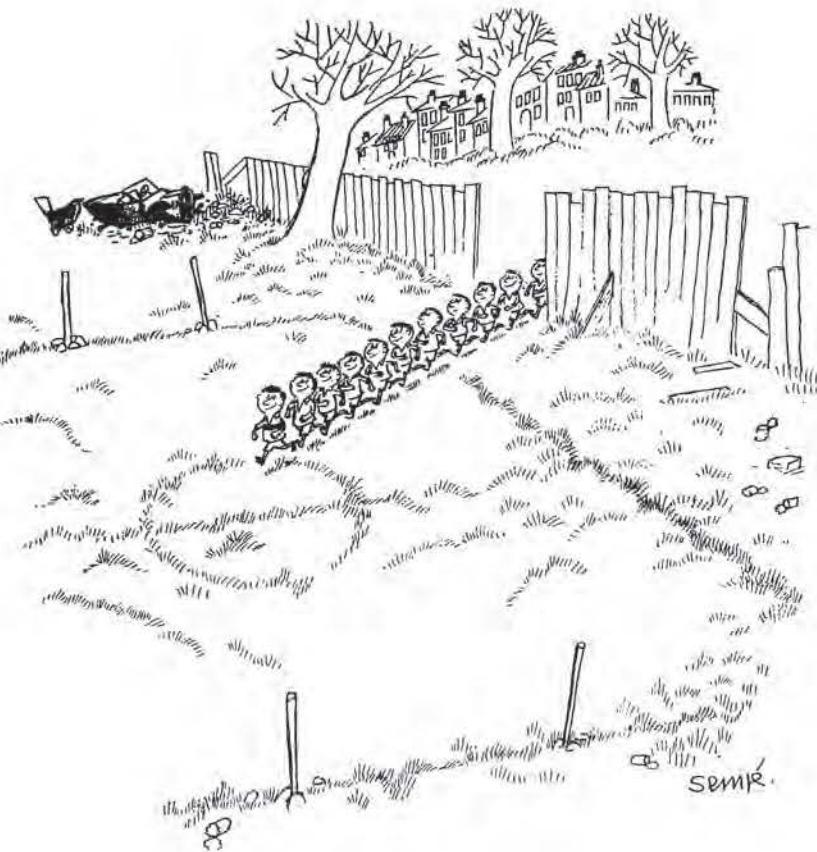
Για τον διαιτητή ήταν πολύ εύκολο. Διαλέξαμε τον Ανιάν. Ο Ανιάν είναι ο πρώτος μαθητής στην τάξη, δεν τον αγαπάμε και τόσο, αλλά, μια και φοράει γυαλιά, δεν μπορούμε να τον δέρνουμε συχνά, πράγμα που είναι ό, τι πρέπει για έναν διαιτητή.

Έπειτα χρειάστηκε να χωρίσουμε τις ομάδες. Δεν υπήρχε πρόβλημα, εκτός απ' τον Εντ. Κι ο Γκοφρουά κι εγώ θέλαμε τον Εντ. Δεν παίζει πολύ καλά, αλλά όλοι τον φοβούνται.

Ρίξαμε κλίρο με το κοντό και το μακρύ στάχυ, που το κέρδισε ο Γκοφρουά και μαζί και τον Εντ. Ο Γκοφρουά έβαλε τον Εντ τερματοφύλακα, γιατί είπε πως έτσι κανείς δε θα τολμούσε να πλησιάσει το τέρμα τους. Ο Εντ είναι αλήθεια πως θυμώνει εύκολα. Ο Αλσέστ έτρωγε μπισκότα καθισμένος στο τέρμα του, αλλά δεν έδεικνε και πολύ ευχαριστημένος. «Λοιπόν, τι θα γίνει, θ' αρχίσουμε καμιά φορά;» φώναξε.

Πήραμε τις θέσεις μας στο γήπεδο. Καθώς ήμασταν οχτώ από κάθε ομάδα, εκτός απ' τους τερματοφύλακες, το πράγμα ξανάμπλεξε. Σε κάθε ομάδα άρχισαν να τσακώνονται για το ποιος θα είναι ο σέντερ φορ. Όλοι θέλανε να παίξουν στην επίθεση. Στην ομάδα του Γκοφρουά τα πράγματα ήταν πιο εύκολα, γιατί ο Εντ μοίρασε ένα σωρό γροθιές στις μύτες και οι παίκτες πήραν τις θέσεις τους χωρίς πολλές διαμαρτυρίες, τρίβοντας τις μύτες τους. Είναι, βλέπετε, πολύ δυνατά τα χτυπήματα του Εντ! Στην ομάδα μου δεν καταφέρναμε να καταλήξουμε σε συμφωνία, μέχρι που ο Εντ μάς είπε πως θα ρχότανε να μοιράσει μερικές γροθιές και στις δικές μας μύτες. Αμέσως πήραμε τις θέσεις μας.

Ο Γκοφρουά όμως είπε: «Δεν είστε εντάξει, μας έχει στραβώσει ο ήλιος! Δεν υπάρχει κανένας λόγος να παίζουμε απ' την πλευρά αυτή εμείς!».

Εγώ του απάντησα πως, αν τον ενοχλούσε ο ήλιος, δεν είχε παρά να κλείσει τα μάτια, ίσως μάλιστα να παιζε καλύτερα έτσι. Πιαστήκαμε στο ξύλο.

«Ε, παιδιά!» φώναξε ο Αλσέστ απ' το τέρμα του.

Αλλά κανείς δεν του έδωσε σημασία. Εγώ συνέχιζα να παίζω ξύλο με τον Γκοφρουά, του είχα σκίσει το φανελάκι του, που ήταν ολοκαίνουριο κι είχε κόκκινο, μπλε κι άσπρο χρώμα, κι εκείνος έλεγε: «Μπα, δεν πειράζει! Ο μπαμπάς μου θα μου πάρει ένα σωρό άλλα!» και μου δίνει κλοτσιές στο καλάμι. Ο Ρούφους κυνηγούσε τον Ανιάν, που φώναζε: «Φοράω γυαλιά, φοράω γυαλιά!». Ο Εντ, που τόση ώρα είχε μείνει ήσυχος στο τέρμα του, αγανάκτησε κι άρχισε να μοιράζει γροθιές στις μύτες που βρίσκονταν πιο κοντά του, δηλαδή στους συμπαίκτες του. Όλοι φωνάζανε, τρέχανε. Διασκεδάζαμε πολύ, ήταν απίθανο!

«Σταματήστε, παιδιά!» φώναξε ο Αλσέστ πάλι.

Τότε ο Εντ θύμωσε. «Βιαζόσουνα να παίξεις» είπε στον Αλσέστ. «Ωραία, λοιπόν παίζουμε. Αν έχεις να πεις κάτι, να περιμένεις στο ημίχρονο!»

«Σε ποιο ημίχρονο;» ρώτησε ο Αλσέστ. «Τώρα θυμήθηκα πως δεν έχουμε μπάλα, την ξέχασα σπίτι!»

Γκοσινί Ρενέ – Σανπέ Ζαν Ζακ, *Ο μικρός Νικόλας*,
μετάφρ. Α. Καρακίτσιος, εκδ. Σύγχρονοι Ορίζοντες, Αθήνα, 2000 (διασκευή)

1. Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιος μιλάει στο κείμενο; Αναφέρεται πουθενά το όνομά του; Από πού μπορούμε να το συμπεράνουμε;
- Χρωματίστε με κόκκινο τα σημεία που δίνουν πληροφορίες για τον τόπο και με πράσινο τα σημεία που δίνουν πληροφορίες για τον χρόνο.
- Αντιστοιχίστε τα ονόματα των παιδιών με τις πληροφορίες που δίνει το κείμενο:

Θα έπρεπε να είχε φέρει την μπάλα του ποδοσφαίρου

Ανιάν

Ο διαιτητής

Αλσέστ

Ο δυνατός που έριχνε μπουνιές

Γκοφρουά

Δερνόταν με τον Νικόλα

Εντ

2. Ενώστε τις υπογραμμισμένες αντωνυμίες με τα πρόσωπα που κρύβουν.

Ο Γκοφρουά όμως είπε: «Δεν είστε εντάξει, μας έχει στραβώσει ο ήλιος!».

Εγώ του απάντησα πως, αν τον ενοχλούσε ο ήλιος, δεν είχε παρά να κλείσει τα μάτια, ίσως μάλιστα να παιζε καλύτερα έτσι. Πιαστήκαμε στο ξύλο.

«Ε, παιδιά!» φώναξε ο Αλσέστ απ' το τέρμα του.

αθλήματα - σπορ

Αλλά κανείς δεν **του** έδωσε σημασία. **Εγώ** συνέχιζα να παίζω ξύλο με τον Γκοφρουά, του είχα σκίσει το φανελάκι του, που ήταν ολοκαίνουριο κι είχε κόκκινο, μπλε κι άσπρο χρώμα, κι **εκείνος** έλεγε: «Μπα, δεν πειράζει! Ο μπαμπάς μου θα μου πάρει ένα σωρό άλλα!» και μου 'δινε κλοτσιές στο καλάμι. Ο Ρούφους κυνηγούσε τον Ανιάν, που φώναζε: «Φοράω γυαλιά, φοράω γυαλιά!». Αλλά **αυτός** συνέχιζε να **τον** κυνηγάει.

μας έχει στραβώσει ο ήλιος

Γκοφρουά

του απάντησα

η ομάδα του Γκοφρουά

δεν **του** έδωσε σημασία

ο μικρός Νικόλας

Εγώ συνέχιζα να παίζω

Ανιάν

Αλλά **αυτός** συνέχιζε

Αλσέστη

να **τον** κυνηγάει

Ρούφους

3. Αλλάξτε τις μαυρισμένες λέξεις ή φράσεις με συνώνυμές τους χωρίς να αλλάξει το νόημα του κειμένου, όπως στο παράδειγμα. Κάντε όποιες άλλες αλλαγές χρειάζονται.

Ο Ανιάν είναι ο **πρώτος** μαθητής στην τάξη, δεν τον **αγαπάμε** και τόσο, αλλά, μια και φοράει γυαλιά, δεν μπορούμε να τον **δέρνουμε** συχνά, πράγμα που είναι ό,τι πρέπει για έναν διαιτητή.

'Επειτα **χρειάστηκε** να χωρίσουμε τις ομάδες. Δεν υπήρχε πρόβλημα, εκτός απ' τον Εντ. Κι ο Γκοφρουά κι εγώ θέλαμε τον Εντ. Δεν παίζει πολύ καλά, αλλά όλοι τον **φοβούνται**. **Ρίξαμε κλίρο** με το κοντό και το μακρύ στάχυ, που το κέρδισε ο Γκοφρουά και μαζί και τον Εντ. Ο Γκοφρουά **έβαλε** τον Εντ τερματοφύλακα, γιατί είπε πως έτσι κανείς δε θα τολμούσε να πλησιάσει το τέρμα τους. Ο Εντ **είναι αλήθεια πως** θυμώνει εύκολα. Ο Αλσέστης έτρωγε μπισκότα καθισμένος στο τέρμα του, αλλά δεν έδειχνε και πολύ ευχαριστημένος. «Λοιπόν, τι θα γίνει, **θ'** αρχίσουμε καμιά φορά;» φώναξε.

Ο Ανιάν είναι ο **καλύτερος** μαθητής στην τάξη, δεν τον **συμπαθούμε** και τόσο, αλλά, μια και φοράει γυαλιά, δεν μπορούμε να τον **χτυπάμε** συχνά, πράγμα που είναι ό,τι πρέπει για έναν διαιτητή.

Οι βαθμοί των επιθέτων και των επιρρημάτων

Επίθετα σε -ος
-ότερος (συγκριτικός)
-ότατος (υπερθετικός)

Επίθετα σε -ύς
-ύτερος (συγκριτικός)
-ύτατος (υπερθετικός)

Επίθετα σε -πς
-έστερος (συγκριτικός)
-έστατος (υπερθετικός)

Εκτός από τον μονολεκτικό σχηματισμό των παραθετικών υπάρχει και ο περιφραστικός σχηματισμός. Παρατρίστε τους παρακάτω πίνακες:

Μονολεκτικά παραθετικά επιθέτων

Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός υπερθετικός	Απόλυτος υπερθετικός
ωραίος	ωραιότερος	ο ωραιότερος	ωραιότατος
βαθύς	βαθύτερος	ο βαθύτερος	βαθύτατος
σαφής	σαφέστερος	ο σαφέστερος	σαφέστατος

Περιφραστικά παραθετικά επιθέτων

Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός υπερθετικός	Απόλυτος υπερθετικός
ωραίος	πιο ωραίος	ο πιο ωραίος	πολύ ωραίος
βαθύς	πιο βαθύς	ο πιο βαθύς	πολύ βαθύς
σαφής	πιο σαφής	ο πιο σαφής	πολύ σαφής

αθλήματα - σπορ

Με τον ίδιο τρόπο σχηματίζουν παραθετικά και τα επιφρήματα. Στους μονολεκτικούς τύπους τα επιφρήματα που προέρχονται από επίθετα σχηματίζουν συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό στον πληθυντικό του ουδετέρου.

Θετικός	Συγκριτικός		Υπερθετικός	
ωραία	πιο ωραία	ωραιότερα	πολύ ωραία	ωραιότατα
ακριβώς	—	ακριβέστερα	—	ακριβέστατα
κάτω	—	κατώτερα	—	κατώτατα

4. Υπογραμμίστε τα επίθετα και τα επιφρήματα στο παρακάτω κείμενο και σχηματίστε τα παραθετικά τους:

... Δεν μπορούμε να τον δέρνουμε συχνά, πράγμα που είναι ό,τι πρέπει για έναν διαιτητή.

Έπειτα χρειάστηκε να χωρίσουμε τις ομάδες. Δεν υπήρχε πρόβλημα, εκτός απ' τον Εντ. Κι ο Γκοφρουά κι εγώ θέλαμε τον Εντ. Δεν παίζει πολύ καλά, αλλά όλοι τον φοβούνται. Ρίξαμε κλήρο με το κοντό και το μακρύ στάχυ... Στην ομάδα του Γκοφρουά τα πράγματα ήταν πιο εύκολα, γιατί ο Εντ...

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
συχνά		

5. Εξηγήστε την ορθογραφία των υπογραμμισμένων λέξεων, όπως στο παράδειγμα:

Ο Γκοφρουά έβαλε τον Έντ τερματοφύλακα, γιατί είπε πως έτσι κανείς δε θα τολμούσε να πλησιάσει το τέρμα τους. Ο Έντ είναι αλλίθεια πως θυμώνει εύκολα. Ο Αλσέστ έτρωγε μπισκότα καθισμένος στο τέρμα του, αλλά δεν έδειχνε και πολύ ευχαριστημένος. «Λοιπόν, τι θα γίνει, θ' αρχίσουμε καμιά φορά;» φώναξε.

Γιατί;

τερματοφύλακας: σύνθετη λέξη από **τέρμα + φύλακας**. Γράφεται με **υ** γιατί ανήκει στην ίδια οικογένεια με **φυλακή, φυλάω**.

6. Υπογραμμίστε στο παρακάτω κείμενο μια **ερωτηματική**, μια **αρνητική** και μια **καταφατική** πρόταση:

«Σταματήστε, παιδιά!» φώναξε ο Αλσέστ πάλι.

Τότε ο Έντ θύμωσε. «Βιαζόσουνα να παίξεις» είπε στον Αλσέστ. «Ωραία, λοιπόν παίζουμε. Αν έχεις να πεις κάτι, να περιμένεις στο ημίχρονο!»

«Σε ποιο ημίχρονο;» ρώτησε ο Αλσέστ. «Τώρα θυμήθηκα πως δεν έχουμε μπάλα, την ξέχασα σπίτι!»

7. Σχεδόν κάθε Κυριακή γίνονται ποδοσφαιρικοί αγώνες που μεταδίδονται από το ραδιόφωνο. Μαγνητοφωνήστε μια τέτοια περιγραφή και φέρτε τη στην τάξη. Ακούστε την και προσέξτε τον τόνο της φωνής του εκφωνητή, καθώς και τις λεπτομέρειες που λέει για να σας δώσει την «εικόνα» του αγώνα.

Δείτε ένα απόσπασμα από περιγραφή αγώνα:

αθλήματα - σπορ

«... Ο Αρδίζογλου με το Βλάχο παραχώρησαν κόρνερ. Το πρώτο αυτό κόρνερ που κερδίζει ο Πανιώνιος στο σημερινό παιχνίδι είναι από τα δεξιά. Ο Χατζόπουλος ετοιμάζεται να το εκτελέσει. Πολλοί παίκτες έχουν μαζευτεί στην περιοχή του Αρβανίτη. Η μπάλα έρχεται στο Λαζάρου, που καταφέρνει ν' αποφύγει με προσποίση το Βλάχο. Μπροστά του στέκεται ο Αρδίζογλου. Ο Αρδίζογλου, πιο γρήγορος, κερδίζει στη μονομαχία με τον παίκτη του Πανιωνίου, καθιστερεί όμως αρκετά και κρατάει την μπάλα κοντά στο σημαιάκι του κόρνερ. Πάει ν' αποφύγει το Λαζάρου, δεν τα καταφέρνει, ο Λαζάρου παρεμποδίζει, και τελικά ο διαιτητής σφυρίζει υπέρ της ΑΕΚ από τα αριστερά, καθώς επιτίθεται. Η ΑΕΚ παίζει σήμερα έχοντας κάποιο πρόβλημα στο χώρο του κέντρου του γυππέδου. Οι μπαλιές δεν περνάνε σωστά προς τα εμπρός και δεν τροφοδοτούνται σωστά οι επιθετικοί.

Αντίθετα, ο Πανιώνιος είναι πιο καλός στο κέντρο και πιο κινητικός. Έχει όμως κι αυτός το πρόβλημά του. Οι νεαροί παίκτες του Πανιωνίου ξεχνιούνται μπροστά, όταν προωθούνται, και δε γυρίζουν πίσω να καλύψουν τις ανάγκες της άμυνας. Έτσι, όταν γίνεται επίθεση από την ΑΕΚ, οι αμυνόμενοι του Πανιωνίου λείπουν από τις θέσεις τους...».

Βαρελλά Αγγελική, Αρχίζει το ματς, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 1993

8. Διοργανώστε έναν ποδοσφαιρικό αγώνα με την ΣΤ΄ τάξη. Αναθέστε σε δύο συμμαθητές σας να τον περιγράψουν και να πχογραφήσουν την περιγραφή σε ένα μαγνητόφωνο. Προσέξτε!

Πρέπει να είναι τόσο ζωντανή, ώστε κάποιος που δεν είναι στο γήπεδο να μπορεί να ζήσει τον αγώνα σαν να είναι εκεί. Ακούστε τις περιγραφές, συγκρίνετε τις μεταξύ τους και ψηφίστε την καλύτερη.

9. Γράψτε και εσείς ένα κείμενο για τον ίδιο αγώνα περιγράφοντας τις εντυπώσεις σας.

Μαθαίνω περισσότερα για τα αθλήματα και τα οπορ

Αθάνατο ολυμπιακό πνεύμα, εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα, 2003.

Βασιλειάδης Νικόλαος, Πιο γρήγορα, πιο ψηλά, πιο δυνατά, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 1996.

Γιαννοπούλου Ιφιγένεια – Μάνος Γιάννης, Πολυποίης, εκδ. Ωρίων, Αθήνα, 2002.

Γκίφορντ Κλάιβ, Ποδόσφαιρο, μετάφρ. Γ. Κουσουνέλος, εκδ. Άγκυρα, Αθήνα, 2002.

Γουόφ Ρίτσαρντ, Οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην αρχαία Ελλάδα, μετάφρ. Μ. Λεβεντοπούλου, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2000.

Λεγκράν Λυσιέν – Ρα Μισέλ, Μαθαίνω μπάσκετ, μετάφρ. Κ. Μουρατίδου, εκδ. Μίνωας, Αθήνα, 2002.

Μανδηλαράς Φίλιππος, Ο ολυμπιονίκης που έβλεπε τα ψάρια να περνούν, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2004.

Μανδηλαράς Φίλιππος – Παπαγιάννη Μαρία, Πιάστε τους!, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2004.

Μουρατίδης Νίκος, Ο μικρός Αλκιβιάδης και οι Ολυμπιακοί Αγώνες, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 2004.

Μπάλινγκερ Έριχ, Γκόοοολ!, μετάφρ. Δ. Γκενεράλης, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 2003.

Ντεσόρ Μισέλ, Μαθαίνω ποδόσφαιρο, μετάφρ. Κ. Μουρατίδου, εκδ. Μίνωας, Αθήνα, 2001.

Ολυμπιακοί Αγώνες, εκδ. Ερευνητές, Αθήνα, 1999.

Παλαιολόγος Κλεάνθης, Θρύλοι από την Ολυμπία, εκδ. Άγκυρα, Αθήνα, 2003.

Σαργκάνης Νίκος, Ο μικρός τερματοφύλακας, Αθήνα, 1995, υπό την αιγίδα της Γ. Γ. Αθλητισμού.

Ψαραύτη Λίτσα, «Έχω ένα όνειρο...» - Η φλόγα που δε σβήνει, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2003.

Ανθολόγιο: Λίτσα Ψαραύτη, Ο θωμάς, σελ. 69